

Αναμνήσεις του Μάρτη

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η Πηνελόπη ένιωθε ότι είχε την καλύτερη

γιαγιά του κόσμου. Κάθε φορά που την επισκεπτότανε μαζί με τους γονείς της και τα δυο μικρότερα δίδυμα αδέρφια της, ήταν χαμογελαστή, τους κερνούσε ό,τι τραβούσε η ψυχή τους, και τους έλεγε τις ωραιότερες ιστορίες. Πολύ την αγαπούσε τη γιαγιά της η Πηνελόπη! Και ήξερε ότι κι εκείνη την αγαπούσε.

Μόνο μια απορία είχε η μικρή: πώς ενώ όλο τον χρόνο η γιαγιά της ήταν η πιο καλοσυνάτη και χαμογελαστή γιαγιά του κόσμου, μόλις έμπαινε ο Μάρτιος κατσούφιαζε και γινόταν λιγομίλητη και μελαγχολική. Και πραγματικά, αν έβλεπες

τη γιαγιά Μάρτη μήνα, θα σου σπάραζε η ψυχή έτσι όπως καθότανε ακίνητη στην κουνιστή καρέκλα της κοιτώντας θλιμμένα έξω από το παράθυρο τα πουλιά που πετούσαν.

Κάθε χρονιά λοιπόν, τα ίδια. Η Πηνελόπη όμως φέτος θα την έβρισκε την απάντηση στην απορία της. Πέρσι και πρόπερσι και τις προηγούμενες χρονιές ντρεπόταν να ρωτήσει, όμως φέτος θα το τολμούσε.

Έτσι, μέσα Μαρτίου θα ήταν, έφτασε όλη η οικογένεια στο σπίτι της γιαγιάς για να της δείξουν τα δίδυμα τις στολές του τσολιά που θα φορούσαν σε λίγες μέρες για τη γιορτή της 25^{ης} Μαρτίου. Η γιαγιά τους υποδέχτηκε με ένα συγκρατημένο χαμόγελο. Φίλησε τα εγγόνια της, αλλά δεν τα αγκάλιασε.

- Δεν αισθάνομαι και πολύ καλά. Πάω να κάτσω, είπε και κατευθύνθηκε προς το σαλόνι, όπου και κάθισε στην κουνιστή πολυθρόνα της.

Η Πηνελόπη την πλησίασε. Αλλά πριν προλάβει να της

πιάσει κουβέντα, η γιαγιά άρχισε να μονολογεί: «Κοίταξε, κορίτσι μου, τα χελιδόνια στο απέναντι σπίτι. Τα βλέπεις τι χαρούμενα που τιτιβίζουν μέσα στη φωλιά τους; Κι αυτά όμως σε λίγο καιρό, πάλι θα πρέπει να φύγουν, να ταξιδέψουν, να δουν καινούρια μέρη...».

**«Τα καλοτάξιδα πουλιά
χτίσαν το Μάρτη μια φωλιά,
στο περιβόλι το παλιό,
είχαν τον άνεμο σκολειό.
Μα με τ' Απρίλη τη χαρά
καινούρια βγάλανε φτερά
κι είδανε πέρα απ' το βουνό
του μισεμού τον ουρανό.»**

Άκουσε «Τα καλοτάξιδα πουλιά» σε στίχους του Νίκου Γκάτσου και μουσική του Μάνου Χατζιδάκι.

- Καλή μου γιαγιάκα, τι σε στεναχωρεί; Είναι ο

καιρός του Μάρτη που σε κάνει μελαγχολική; ρώτησε η Πηνελόπη κοιτάζοντας την ηλικιωμένη βαθιά μέσα στα μάτια.

Η γιαγιά την κοίταξε κι αυτή όσο πιο γλυκά μπορούσε, αλλά ένα δάκρυ τής ξέφυγε και κατρακύλησε στο μάγουλό της.

- Καλά είμαι, τίποτα δεν έχω, μην ανησυχείς, απάντησε και πήγε γρήγορα στο μπάνιο, να σκουπίσει τα μάτια της.

Η μαμά, που είδε όλο το σκηνικό από την κουζίνα, ρώτησε την κόρη της τι στεναχώρησε τη γιαγιά.

- Απλά τη ρώτησα γιατί στεναχωριέται τόσο κάθε Μάρτιο, απάντησε η μικρή.

Η μαμά αναστέναξε. Δίστασε λίγο αλλά μετά απάντησε:

- Όπως ξέρεις, ο παππούς σου ήταν ναυτικός. Κάθε Πρωτοχρονιά θυμάμαι που γύριζε από τα ταξίδια του και έφερνε σε όλους μας δώρα. Όλον τον Γενάρη και τον Φλεβάρη, ήμασταν όλη η οικογένεια μαζί, αγαπημένοι, ενωμένοι, χαρούμενοι. Μάρτιος..., κόμπιασε για λίγο η μαμά.

- Μόλις έμπαινε ο Μάρτιος ο παππούς σου έπρεπε να

μπαρκάρει, συμπλήρωσε η γιαγιά, που είχε βγει από το μπάνιο. Κάθε Μάρτιο, έπρεπε να τον αποχαιρετίσουμε, χωρίς να ξέρουμε πότε και αν θα επιστρέψει. Πολλές φορές σκέφτηκα να πάρω τα παιδιά και να τον ακολουθήσω στα ταξίδια του. Όμως αυτό δεν γινόταν. Για τριάντα χρόνια τον αποχαιρετούσα κάθε Μάρτη. Και τον χαιρετούσα απ' αυτό το παράθυρο. Και τώρα που δεν είναι πια μαζί μας, κάθε Μάρτη θυμάμαι που έφευγε και θυμάμαι πόσο μου έλειπε και πόσο μου λείπει. Αυτό είναι όλο....

**«Όλους τους μήνες τους θέλω
κι όλους τους καλοθέλω
οχ το Μάρ, τράβα το χορό,
οχ το Μάρτη μήνα δε θέλω
το Μάρτη μήνα δε θέλω,
γιατί είναι ταξιδιάρης οχ
γιατί αρματώνει κάτεργα
γιατί αρματώνει κάτεργα
και ξεκινάει καράβια,
οχ κινάει και μένα αφέντης μου
κινάει και μένα αφέντης μου
μαζί με το καράβι.»**

Άκουσε το δημοτικό τραγούδι, από την Προποντίδα, «Όλους τους μήνες τους θέλω» από τη Δόμνα Σαμίου.

%oloustoys_mines%

Η Πηνελόπη όρμησε να αγκαλιάσει τη γιαγιά.

– Δεν ήξερα ότι σου λείπει τόσο πολύ ο παππούς, γιαγιά. Τώρα όμως εμείς είμαστε εδώ. Δεν θα σε αφήσουμε μόνη σου ποτέ.

Η γιαγιά συγκινήθηκε κι αγκάλιασε κι αυτή σφιχτά την εγγονή της.

– Αυτά τα κομμάτια που είναι παλιά, έπαιξε για να αλλάξει θέμα.

– Πήγανε πάνω, να ντυθούνε τσολιαδάκια, για

να σου δείξουν τι θα βάλουν την 25^η Μαρτίου. Είναι ενθουσιασμένα, απάντησε η μαμά.

Κάθισαν όλοι στο σαλόνι. Τώρα η γιαγιά ήταν πιο ήρεμη. Μετά από λίγο, άνοιξαν την πόρτα τα δυο αγόρια ντυμένα τσολιάδες.

– Α, τι όμορφα παλικάράκια έχω εγώ! φώναξε η γιαγιά και τους έσκασε δυο φιλιά.

Τα δυο μικρά μου ελληνάκια!

Και η μαμά κοιτούσε με περηφάνια τα παιδιά της κι ακούγοντας τη γιαγιά να καμαρώνει τα «ελληνάκια» της θυμήθηκε το ποίημα του Ελύτη.

**«Το Μάρτη περικόλεσα και το μικρό Νοέμβρη
τον Αύγουστο το φεγγερό, κακό να μην μας εύρει.
Γιατ' είμαστε μικρά παιδιά, είμαστε δυο Ελληνάκια
μες στα γαλάζια πέλαγα και στ' άσπρα συννεφάκια.
Γιατ' είμαστε μικρά παιδιά κι η αγάπη μας μεγάλη
που αν τη χωρέσουμε απ' τη μια, περσεύει από την άλλη.»**

Άκουσε το τραγούδι «Τα ελληνάκια» σε στίχους του Οδυσσέα Ελύτη και μουσική του Μίκη Θεοδωράκη.

Και η γιαγιά και η μαμά θυμήθηκαν εκείνη τη

στιγμή ταυτόχρονα, το αίσθημα που ένιωθαν όταν επέστρεφε ο παππούς από τα ταξίδια, που ήταν και πάλι όλη η οικογένεια μαζί και κοιτάχτηκαν με νόημα. Η Πηνελόπη το είδε αυτό το βλέμμα στα μάτια τους και έδωσε μια υπόσχεση στον εαυτό της – ότι από εδώ και πέρα θα επισκεπτόταν τη γιαγιά όσο πιο συχνά μπορούσε, ιδίως κάτι συννεφιασμένους Μάρτηδες σαν αυτόν, και ότι θα προσπαθούσε, όσο περνάει από το χέρι της, να κρατήσει αυτήν την οικογένεια για πάντα ενωμένη.

Αλέξανδρος Σαββόπουλος